

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Sermo de signis ruine ecclesie

[urn:nbn:de:bsz:31-300759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300759)

est. et equū suis p̄state. sciētes q̄ et vos dñm in celis habetis eccl̄i. vij. Ne ledas seruū tuū in veritate opantē. Seruus sensatus sit tibi dilect̄ q̄si aīa tua. nō defraudes illū libertate. neq̄ inopem derelinquas illū

Regula seruorum ad dominos. Colloſen. ij. Serui obedite dñis carnalibz. nō ad oculū seruientes. quasi hoibus placentes. sed in simplicitate cordis / timētes deum. scientes q̄ a dño accipietis retribu- tionē hereditatis. i. Petri. ij. Serui subdī si estote in omni timore dñis vestris non t̄m bonis rē. **Ad familiam.**

Regula ad familiā. Ne fraudē dñis suis in seruiēdo. negligendo. faci- ant. Fideles sint in rebus suis cu- stodiendis. Nihil ab eis auferant occulte / nec alios facere pmittant. Nunciū malum non faciant. vxori vel filiis dñi sui. De ma- le r̄ndendo caueāt. Valos rumores fugi- ant. vñ in domo malum oriri possit sed di- scordias etiā reportare vitent. Nihil cito reuertant. Mercē suā in supbia vestiūz nō expendāt Ita viuāt in humilitate. vt la- bor eorum sit eis in remissiones peccatorū suorum. **Ad mercatores.**

Regula mercatorū est vt non in die dñica mercant. Nec piurent. Ab illicito sibi caueāt lucro. Nec ad di- em vendant vel carius p̄pter dilationem. Ut debitū suū t̄pe p̄missio soluant. Nec sci- entes mentiant. Equā staterā habeant. eōq̄ pondera / et equam mensuram.

Ad tabernatores.
Regula tabernatorū est / ne pmittāt ludere ad tabillos in tabula sua. neq̄ in tabna sua. Deū blasphemarē nō pmittāt. Nec meretrices recipiāt de no- cie. Plenā mensurā dent omibus. Vinūz cum aq̄ ad vendendū nō misceāt. Nec aliq̄ pocula vel fercula aliquo modo ad vendē- dum defraudēt. **Ad hospites.**

Regula ad hospites ē / q̄ malos in hospicio suo nō pmittāt / vel sciēter recipiāt. Nec hospitibz suis furent̄ auenā vel fenū. Nec sustineāt q̄ hospites sciēter fornicent̄ in hospicio suo. Iustā bo- nā rōnabilem computationem cum hospi- tibus suis faciant. **Ad senes**

Regula ad senes ē. In eccl̄ia libent̄ iaceāt. Iuuenibz bonū eccl̄iā p̄be- ant. De maledicēdo siue malefaciēdo ipos

rephēdāt. Turpia v̄ba nō beant. Ne clau- det malicias corā iuuenibz. Pulierculas a bono nō retrahāt. Nec iuuenes laudet in supbijs suis. **Ad omnes.**

Regula ad oēs ē. vt excōicatos vitēt. Nō seiebrēt Paupes p̄ possessuo sustineāt. Sacerdotes et religiosos / et eccl̄iaz vbiq̄ honoret. Et deuote ab eis doctrinā audiāt. Festa bñ custodiāt. Decias rite sol- uāt. Detractionē caueant. Ab adulatōe / a blasphemia / a mēdacio / a periurio / ab assi- duo iuramēto / a turpibz verbz / et maxie a lu- xurios verbz se abstineāt / q̄z circūstātes rau- diētes ab eis inflāmant. Precepta eccl̄ie te- neāt / p̄nias sibi iniūctas diligēter iplēant. Alē alterz ad bonū op̄ inuitet / et de malo re- phēdat. Dent libētē elemosinas. q̄z sicut aq̄ extinguit ignē ita elemosina extinguit pctm. Dissas / f̄mones / et p̄fessiones libē- ter colāt et freq̄ntēt. Ablata restituāt. q̄z nō dimittit pctm. nisi restituat ablatū vt dicit Aug. In vespe. i. in fine vite tormēta infer- ni. et gaudia paradisi cogitent.

Regula oim̄ ponit. Danth. xxxvij. Baptisantes oēs gētes / in nomie p̄ris / et filij / et sp̄s sancti. vt fm̄ illz Joh. i. oēs crederēt p̄ illū. i. Pet. iij. In fi- de aut oēs vnanimēs. In orōne estote cō- patriētes. fraternitatē amatores. misericō- des. modesti. hūiles. non reddentes malūz p̄ malo. neq̄ maledictū p̄ maledicto. sed e- cōtrario bñdicētes rē. Eccl̄s vl. Deū time- et mādara eius obfua. h̄ est omnis bō rē. Vñ ad Gal. vi. Qui hāc regulā secuti fue- rint. par sup illos et misericordia. Finit

Veruo eiusde doc

toris / de tribulationibz et defectuoso eccl̄ia- sticoz regimie / adhuc eccl̄ie puentur / et de signis earundē / et snia p̄nūciat̄ de receptō ne gliose v̄gis Marie in cilio Costātieñ

Domin⁹ dabit vob signū. Ec- ce v̄go recipiet et pariet filius. **E**saie. vij. recitatū rē. **A**liū q̄ ad scōm. Reue. p̄res et dñi / restat oñdere quō signū oīpo- tētie / et lūme clemētie / factū sit signū p̄tradi- ctiōis et ruine. Contradixit enī achaz pete- re signū qd̄ p̄ p̄ham scz. **E**saia a dño sibi es- rat p̄ceptū. Nō petā inq̄t / et nō tentabo dñz Doc q̄dem addidit / et nō tentabo dñm / for- ma quidē p̄teritis sed non v̄tus. **L**olebat achaz idolū qd̄ deferere noluit / et iō ne dñs

exaltaret / et idolum vilipenderet / signum petere
recusavit. Et propter hoc teste be. Hiero. in glo.
in graue ruina incidit / quia totaliter a domino dres
lictus fuit. **¶** Ulex quia ipius abbas traditio
ctio / signi aduentum longe precessit. Considerem
illud quod in ista? Simeon et timoratus? post signi
ortum prophauerit. Ecce inquit posuit? est h in rui
na multorum in ista? / et in signum cui traditio
Ad virginem deo / tuam inquit ipius aiam pransi
bit gladius Luc. ij. Quod vix ordo signo
herodes impleuit / quia mor pueri aiam quasi
Postmodum tradiderunt iudei / tradiderunt
psecutores. tradiderunt heretici / quia aliqui
virginem non de suba carnis christum edidisse dog
matizabant. Alii filium non peperisse sed repisse
sibilabant. Alii vero cognita blasphemabant
Alii dei matrem audire non sustinentes / magnam
illud nomen theotocum ipsissime suggillabant
¶ Sed cunctas hereses in suis auctoritati
bus sola virgo in ruina detrusit / quando ar
changelus signum nunciantis credidit. **¶** Sed
propter hoc magis contradicitur alij. scilicet moderni
ecclesiastici / qui nesciunt signo tradidit / sed gladio
virginis animam crudeliter transfigunt. Per
virginem noto ecclesiam / cuius typum gerit virgo
Maria / quam trahunt in ruinam per mala exem
pla. Neque enim hereticorum atque psecutorum con
tradictio / tantam ecclesie intulit ruinam / quam
ipsa semper in sobolem cresceret nimiam / imo
quanto maiorem contradictionem sustinuit / tanto
plures sue virginitatis defensores peperit.
Tales pgebant intrepidi in eius adiutori
um. galeam bonorum exemplorum iponebant
capiti. et accingebant gladium spiritus / quod est ver
bum dei. Porro si quandoque hic videbatur cal
cari in sanguine tamen vivebat / et eo amplius
crescebat ex dei virtute domino de eo loquente sub
noie hierusalensis Ezech. xvi. In die quam nata es
inquit / vidi te calcari in sanguine tuo / et dixi
tibi. In sanguine tuo vive / et loquitur de
tempore martyrum. Sequitur et multiplicata es / quasi
germen agri et grandis effecta es / emundavi
sanguinem tuum ex te scilicet cessante perse
cutione. Grandis quidem effecta erat multi
tudine credentium. grandis speciositate vir
tutum. grandis copiositate temporalium. eodem
propheta subsequenter dicente Dedi inquit coro
nam decoris in capite tuo / et ornata es auro et
argento. Decora facta es nimis vehementer
et perfecisti in regnum / et egressum est nomen tuum
in gentes propter speciem tuam quia perfecta
eras in decore meo / quem posueram super te.
Magis videtur historia hec quam prophetia.

de prosperitate ecclesie. **¶** Sed quod Reue. pa. 3
et domini de moderno tempore idem propheta sub
iungit audiamus. Et habes inquit fiduciam in
pulcritudine tua. scilicet in temporalium abundantia / et
seculari potentia / fornicata es in nomine meo.
loquitur similitudinarie de fornicatione. sicut
miles presbiter venale quod nata fecit non venale de
fornicari. Sic est de fornicari secundum doctores
presbiter venale prece. procio. vel inordinato fauo
re. quod gratis erat dandum pro virtute. **¶** Sed
tur. Et post omnes abominationes tuas non
es recordata dicitur ad adolescentiam tuam. si de te
pore martyrum et sanctorum patrum. sed in cunctis
plateis ad omne caput vic edificasti signa pro
stitutionis tue. et obominabile fecisti deco
rem tuum. Tunc sequitur punitio et grauis
ruina. Ecce ego inquit dabo te in manus odii
tuum et destruent lupanar tuum. et demoli
entur prostibulum tuum / id est locum in quo exercebat
iniusticia et simonia. et denudabunt te vestis
mentis tuas / et auferent vasa glorie tue / et re
linquent te plena ignominia. **¶** Decidit do
minus omnipotens Ezech. xvi. **¶** Sed for
san aliquid blandientes sibi putant hec sic di
cta de futuro / quod non sint timenda / aut quod ve
nire debeant de prope. Et ideo quis non
sit nisi nosset tempora vel momenta que pater pos
uit in sua parte / tamen pono ex dictis docto
rum / et sacra scriptura aliquid contradictionis
et ruine signa adducere / ex quibus possumus
propinquitatem suspicari vel coniectere. **¶**
Primum signum est rebellionis et inobediens
tie. Et hoc sumitur ex verbis apostoli. inquit ad Th
salon. ij. Et nisi venerit discessio primum etc
Quod beatus Hiero. xi. q. ad inquisitiones
algasie exponit de romani imperii desola
tione / inter quam et ecclesie persecutiones preui
as antequam quare una / forsitan erit prima
temporalium ablatio / nullum ponit medium
Quedam glosa dicit quod erit discessio aliarum
ecclesiarum ab ipsa romana ecclesia. **¶** **¶** **¶**
Magister super verbo premissis has simul iungit.
Completa inquit hac accessione ad ro
manum imperium et ecclesie obedientiam. ad
erit discessio ab utroque imperio. Accessiones
nouimus fuisse ante huius scismatis ortum
postmodum completa videtur fuisse discessio
¶ Et primo ab imperio temporalium. Hoc satis
evidenter apparuit. quia vix ciuitas baro
aut miles / ante huius gloriose virginis ab
sumptionem romano imperio obedire cui
rauit. Et si aliqui videbant obedire. hoc erat
vel in sanguinis propinquitate / vel presidentis

pprii domini p[re]s[ent]e. **D**isce[ss]io a romana eccia videt[ur] in eccia c[on]pleta. Nam si p[ri]mo vel sc[ilicet] electus in exordio scismatis fuerit p[ro]phet[us] vere t[un]c ab vtroq[ue] vel successorib[us] recessus videt[ur] c[on]pletus. Nam ad tanta[m] ambiguitate[m] vniuersalis eccia deuenit. q[uo]d i[st]ig[ur] rat apud qu[os] p[re]m[ia] vera sedes romana erat nisi forsan de[us] alicui reuelasset. aut Salo[mon]is iudiciu[m] de puero diuidedo. et vera et falsa matre. hoc p[er]suaderet.

Secundum signu[m]

desolationis est inuerecundia. Et hoc sumit[ur] ex illo q[uo]d efficitur morib[us] peior[ibus] q[uam] fuit sinagoga cu[m] imminabat ei[us] ruina. **U**no[rum] fm beati Hiero. triplex erat peccatu[m] phariseo[rum] qui dicebant[ur] clerici iudeo[rum]. s. auaricia/ quia columbas in templo vendi p[er]mittebant. Solu[m] labijs deu[m] honorabat. Et t[ame]n q[uo]d ipocrite docebant que non facieb[ant]. **S**ed nunq[ua]m pe[ccatu]m est sacrilegiu[m]. ecclesiastica beneficia et sp[irit]uales potestates p[re]ce. p[re]cio aut inordinato fauore distribuere/ q[uo]s colu[m]bas in templo vendi p[er]mittere. An ne minus malu[m] sit solu[m] labijs deum honorare/ aliosq[ue] p[er] h[ab] ad deuotionem inducere/ q[uam] locu[m] ministerij/ solum spe questus suscipere/ et cessare ob superbia[m] a laude dei/ et silere. **D**e talib[us] Esai. lvi. Canes muti non valentes latrare. Canes impudentissimi nescientes saturitate[m]. Venient dies sup[er] vos etc. **D**e mu[n]d[u] nunq[ua]m minus nocuu[m] videt[ur] eccie p[ro]p[ri]am malicia[m] ipocritis pallio cooperire/ et velutes sonans et cymbalu[m] tinnies/ alios p[er] p[re]dicatio[n]is officiu[m] docere/ q[uo]d inuerecunde p[re]uans morib[us] eccl[esi]e subditos secum in ruina[m] trahere. **E**stimo eni[m] q[uo]d nemo boni iudicij p[ro]uariu[m] diceret/ sed illud Hieremie. iij. **P**on[is] completu[m] p[ro]cederet. **I**ustificauit anima[m] sua[m] auersarie israel/ id est sinagoga/ c[on]s[er]uatione p[ro]uaricationis iude. **I**bi **D**rigenes de nobis/ inquit/ hec intelligit **E**zechiel. lvi. **D**ns loquens eccie. **S**oror tua samaria. i. sinagoga dimidiu[m] p[er] c[on]tra p[ro]p[ri]o[rum] non peccauit/ sed viciisti eam sceleribus tuis. **S**equitur ruina. **E**rgo et tu porta cofusionem tua[m]. **E**t infra. cxiij. **P**ostq[ue] diffuse descripsit malicia[m] et destructionem sinagoge. adiecit dicens de eccia. **P**lus insaniuit libidine et fornicatione sua p[re]buit impudenter diuitibus/ et magistratibus ad se venientibus. induta veste varia. **E**t bene inquit induta veste varia/ insaniuit libidi-

ne. id est cupiditate diuitiaru[m]. et concupiscentia deliciarum. **E**rat namq[ue] futurum vt prelati ecclesiar[um] non vererentur ecclesie p[ri]mitiue venerandam pudicia[m] p[re]cio ac precibus/ et impijs actibus infamare. **I**ta vt impletum sit quod sequit[ur]. **C**onfracte sunt mamme pubertatis tue. **S**ubiungit t[un]c ruina[m] repetendo causas ei[us]. **R**ecessit anima mea ab ea sicut recesserat a forore eius. i. sinagoga/ q[uo]d scelus tuu[m] et fornicationes tue fecerunt hec tibi/ loquitur de fornicatione superius expressa id est simonia.

Tertium signu[m] su[m]

mitur ex personarum dispositione. et est immoderata inequalitas/ qua alius/ et sepe dignior esurit. **A**lius/ et frequenter indignior p[re] multitudinem et magnitudine beneficio[rum] ebrius est. **N**am sicut in bona armonia requiritur vocu[m] inequalitas p[ro]portionalis t[ame]n et moderata. q[uo]d si nimia fuerit tollit melodia. **I**ta sc[ilicet] p[ro]p[ri]um p[ro]pter ciuium disparitatem/ et p[re]sertim indigno[rum] exaltationem/ digno[rum] q[ue] depressionem/ obruitur policia. **E**t ideo dicit q[uo]d policia in qua sunt plures mediocres. est diuturnior. **S**ed non puto q[uo]d vnq[ui]s fuerit aliquaz[um] gentium policia/ in qua esset tanta sacerdotu[m] differentia vt bi quide[m] e[ss]ent maiores p[ri]ncipib[us] huius seculi licet indoctiores. **A**lij eiusde[m] grad[us] et ordi[n]is l[icet] doctiores et sapientiores deiectiones vulgo. **C**omunitas enim talis apud eundem p[ro]p[ri]um vocatur oligarchia p[re]terea videmus in corpore humano. cui apostolus in pluribus suarum epistolaz[um] passim/ ecclesiam comparat. q[uo]d si nutrimentu[m] fluit ad vnum membru[m]/ ita vt enormiter ingrosset. et alia nimia attenuatione demacrentur/ non potest diu viuere. **S**ic in corpore ecclesie si superiores fiant ita graues attractione substantie. q[uo]d inferiores vic possunt p[re] inopia se sustinere/ hoc est signu[m] iam p[ro]p[ri]ne ruine. **D**e talibus eni[m] ait d[omi]n[u]s Amos. iij. **V**accet pingues in hierusalem. qui caluniam facitis egenis. et c[on]s[er]fringitis pauperes. **E**cce dies venient sup[er] vos. **E**t infra sexto. **V**e qui opulenti estis in sion id est in ecclesia.

Quartu[m] signu[m] est fastus et supbia prelato[rum] et alio[rum] ecclesiastic[orum].

Quauis ei ex naturali prudentia et morali p[ro]p[ri]a. s[ilicet] et theologia p[ro]cedit/ q[uo]d ecclesiastici d[omi]n[u]s b[ea]te v[er]i possint honeste viuere

m 2

re/ q̄ populares. ⁊ plati q̄ subditi. Et hoc tamē nō admittitur familie ⁊ equorū ⁊ ves- stiū sup̄flua pompa. queraro absq̄ super- bia pōt duci ⁊ salua iusticia sustineri. ⁊ ple- riq̄ nō sine iniurijs ⁊ delictis gubernari. Nā tantus fastus in dei eccia potissime tē- pibz istis nō tam paucos mouet ad reuerē- tiā q̄ multos ad indignationē. ⁊ plures in- uitat ad predā q̄ se reputarēt forsan deo sa- crificiū offerre. si possent quosdam diuites ecciasticos spoliare. Tales fastuosos no- tat dñs Amos. vi. Optimates capita po- pulorū. ingrediētes pompatice domū Isra- el. Quibz in signū ruine in eodez capitulo ve dicit Esaie. xxvii. De corone superbie pedibus cōculcabitur. Quod abbas Jo- achim exponit de magnis platis. qui ppter eoz supbiam pcurarēt fiant in eccia dei sci- smata

Quintū signū sumi

tur ex tirāide p̄sidentū. q̄ cū sit violēta du- rare in eternū nō pōt. Unde p̄prietas tirā- ni ē q̄rere non bonū publicū subditoz. sed utile p̄p̄iū. Tales sūt pastores q̄ nō pascūt gregē dñi. s̄ semetip̄os. Quibz dicit ve Eze- chie. xxxiiij. Gaudēt de male factis eoz q̄ pecunialiter possunt p̄dēnare. Nec querit q̄s q̄stum deliquerit. sed q̄stum q̄s soluere possit. Quibz dñs dicit Michae. iij. Audi te duces dom⁹ israel. Vos odio hētis bo- nū ⁊ diligitis malū. q̄ violēter tollitis pel- les eoz de sup̄ eis. Qui comederūt carnes populi mei ⁊ pellē eoz de super excoziane- rūt. J̄so dicit domin⁹ Ezech. xxxiiij. Ces- sare eos faciā vt nō vltra pascāt gregē meū liberando eum de ore eoz ⁊ non erit eis vl- tra in escam.

Septimū signū est con-

turbatio principū ⁊ commotio populorū. quam in multis ptibus expimur irrecupe- rabiliter destruere ecclesiam ⁊ destruxisse. ita vt impleatur illud Hieremie iij. Con- tritio super contritionem vocata est repen- te. vastata sunt tabernacula mea. Ezechiel. viij. Adducam pessimos de gentibus ⁊ pos- sidebunt domos eoz. ⁊ quiescere faciāz superbiam potentum. ⁊ possidebunt san- ctuaria eoz. Conturbatio super contur- bationem veniet. ⁊ auditus super auditus. Et ista videm⁹ impleta in grecia. in hun- garia. in inclito oliz bobemie regno. ⁊ plu-

ribus vicinis regionibus

Septimū signū est

recusatio correctōis si forte de principibz ecclesie intelligat. Qd̄ scriptū est Zacharie viij. Holuerūt attēdere ⁊ cor suū posuerūt ad amātem ne audirēt verba que misit dos- minus in spū suo p̄ manus p̄phetarum suorū. ⁊ Esaie. lxx. Filij mendaces nolue- runt audire verbum dei. qui dicunt. Nolite respicere nob̄ que recta sunt. Loquimur ni nobis placentia. quia nolunt intelligen- re vt bene agant. De quibus Amos. viij. Odio habuerunt in porta corripientem. ⁊ loquentē p̄fecte abominati sunt. Tales salutaria monita ⁊ sacraz scripturam repu- tant fabulas. ⁊ in ea meditātes iudicant fā- taliticos. Contra quorū ecclesiā dominus D̄sec. iij. Quia tu scientiā repulisti. repel- lante ne sacerdotio fungaris mibi. Et obli- ta es legis dei tui. obliuiscar ⁊ ego filioz tuoz ⁊ fm multitudinē eoz sic peccauerūt mibi gloriam eoz in ignominia cōmuta- bo. Et erit sicut populus sic sacerdos. Et Ezech. viij. Et p̄bit a sacerdote. ⁊ consiliū um a senioribus.

Octauū signū ē no-

uitas opinionū. Ex hoc enim surgūt heres- ses. scismata orta defendunt. ⁊ defensa ra- dicant. radicata vt expimur fidem ⁊ ecclesi- am destruunt. Hodeno enim tempe vn⁹ quisq̄ interpretari ⁊ trahere non veretur sa- cram scripturā iura sanctorūq̄ patrum in- stituta ad libitū sue voluntatis / put amor odium. inuidia. spes p̄motionis / aut vni- dicta / eum inclināt. Aliqui eorum leuiter nimis alios hereticos dicūt. quos tamen nondū hereticare nouerūt. Alij verecūdia ducti quōq̄ forsan errores defendūt. ne leui opinione vulgi videant̄ inquinati. Hi in- uicem vt ait apl̄s languēt circa q̄stiones / ⁊ pugnas verboz. ex q̄bus oriunt̄ inuidie p̄tentiones blasphemie. suspensiones male- li. Thimo. vi. Et. ij. Thimo. iij. Erūt in- quit tps̄cū sanam doctrinā nō suscipiēt. s̄ ad sua desideria coaceruabūt sibi magros p̄uriētes auribz. Et a veritate quidē auditū auerēt. ⁊ ad fabulas p̄uertēt. Fabule n̄ sane doctrine q̄dē sunt / q̄ in p̄suaibilibus hūane sapiētie verb̄ / vel in sublimitate ser- monū / aut fm zelū / ⁊ p̄tentionē / aut inanā gloriā / non in reuelatione spū sancti / s̄ fm

traditionē hoim consistūt. A q̄bo q̄tuor nos
cautos reddit vt nō circūferamini inq̄t oī
vento doctrine: r̄ neq̄cia hoim. in astutia / r̄
circūuentiōe erroꝝ. **P**reter hec sunt alia
signa. viz recessus iusticie. Hec fuit cā des
structionis romanor̄ / pur̄ dēducit Auḡ.
libro de ciuitate dei. Destructio studioꝝ
quā comitat̄ penuria sapiētū. r̄ hāc seq̄bat̄
destructio grecor̄. Prelatio pueror̄ ac iḡ
rānū ac p̄anoꝝ. Et hec erit destructio lati
noꝝ. **P**lura alia sunt scripta in p̄phetis
de deiectione sacerdotalis bonoz̄. Et q̄
bus r̄ p̄dictis sapiēs pōt cōcludere ruinas
tempaliū ecclesie de p̄inquo iminere. Et
for̄san iuxta illud **E**saie. xxx. Subito dūz
nō sperat̄ veniet cōtrāno. Quia puerbioꝝ
i. scribit̄. Despectistis oē cōciliū meū r̄ oēs
inreparationes meas neglexistis. Ego autē
in interitu v̄ro ridebo / cū irruerit sup̄ vos
rep̄tina calamitas q̄n veniet super vos tri
bulatio r̄ angustia. Hec debem̄ reputare
hoc impossibile. q̄ n̄ris tēpib̄ vidim̄ ali
qua / que nup̄ erāt incredibilia. Et timēdū
est maiora eē in posteriorib̄. Immo verifi
m̄le puto q̄ a multis annis nō fuerūt tot
maluoli / tanti corde rebelles r̄ animo ac
cēsi / cōtra ecciam sicut hīs diebus. **V**idē
enī q̄ dñs cōuertit cor̄ eor̄ vt odiret̄ popu
lū eius. r̄ dolos faceret̄ in suos eius. scilicet
in sacerdotes p̄s. c̄iij. Quos in longū con
pescere neq̄s valebim̄. nisi signis stutuz̄
manifestis ad beniuolētiā eos inclinaueri
mus. Hec multū p̄derit / vel for̄san ad mo
dicū durabit v̄nio / nisi cessēt p̄missa signa.
que etiā fuerūt cā scismatis. r̄ seq̄tur norabi
lis r̄ magna moꝝ reformatio. **A**d h̄ enī
Re. pa. r̄ dñi. de oipotēs / miro quodā mō
cūctis p̄us inestimabili / vos diuersos qu
r̄ aduersos / tāta multitudinē in v̄nū cōgre
gavit. Ad vos tot̄ mūdus tanq̄ ad signū
ducens naufragātes ad portum / respicit̄.
Hoc ip̄a eccia inenarrabilib̄ lachrymis et
gemitib̄ / a q̄libet vestrū q̄redo req̄rit **J**ob
xxi. Quis mibi tribuat vt sim sicut fui in
diebus adolescētie mee. q̄n oipotēs erat me
cū: Tunc enī oipotēs erat secū. q̄ i p̄scis
p̄ribus nullū apparuit cōtradictiōis signū
Prestolaf etiā dies adolescētie sue. vt
morib̄ r̄ doctrinis sanctor̄ patrū decorata
possit / vt ait br̄s Augu. in sermone sup̄ cā
tica / exēplo virginis credēdo verbū diuinū
cōcipere / r̄ predicādo parere. rebelles quo
q̄ r̄ cōtradictēs / vigore sue adolescētie i

ruinā detrudere. Hoc significauit virga aa
ron. quādo domin̄ precepit **M**oyse **H**u
meri. xvij. Deser̄ inq̄t virgam aaron in tab
ernaculū. vt seruetur in signū rebellium
filiorū israel. Virga aaron florida / r̄ fructi
fera q̄uis nō sarculo culta nec humefacta.
virginē concipientē r̄ parientē q̄uis virū
non cognoscentē signat. que posita erat in
signū rebellū. i. cōtradictentū / r̄ ruinam.
Et hoc p̄pheta nūciauit domui dauid. vbi
thema. Nunq̄d pax vobis est molestos eē
hoibus. i. cōtradictēs. q̄ molesti estis et
deo meo: p̄ter hoc dabit dominus ipse vo
bis signum. **F**init.

Sequitur declaratio **A**
tio compendiosa defectuum virorū eccle
siasticorum.

Dixit dñs mibi / eccia fūdara ē
sup̄ firmā petrā / flauerit v̄tū
iundauerit flumia. n̄ est passa
ruinā. quō tu dicis reformati
one indiget. **A**ur dic in qui
bus. Sed si in nullis eius p̄ribus ethero
genijs id est in eius statib̄ / vel in nullis p̄
ribus materialib̄ / siue fluentib̄ id est sin
gularib̄ suppositis hodie correctione r̄ es
mendatione ecclesia indiget / queso vbi sūt
tūc precedentium patrū / sanctor̄ r̄ rōnabīs
les cōstitutiones / innūere / in eorū cōsilijs / v̄l
epl̄is papalib̄ tradite: quaz̄ obseruantia
nūc oblita nedū expediuit olim / sed r̄ maḡ
mō fidelib̄ saluberima eēt r̄ optuna. Et
vt de pluribus taceaz̄ r̄ gradiorib̄.
i. **P**rior vbi ē q̄ eps bon̄ / r̄ p̄bat̄ ope
r̄ doctria / eligat̄ n̄ puer / n̄ hō carnal / spūa
liū ignariū. **ii.** **U**bi est. q̄ derici in
duab̄ ciuitatib̄ / r̄ ecclesijs / p̄endas vel p̄
lationes nō hēant. **iii.** **U**bi q̄ p̄ sepultra
ra / p̄fessione / ordinatione / p̄mōtione / nul
lo p̄textu vbi cūq̄ aliqd̄ ecigat̄ aut detur
iiii. **Q** null̄ p̄ncipiū laicoꝝ / capellanū
hēat nisi ab episcopo datum in casu ab epi
scopo deponendum vel corrigendum.
v. **Q** nullus episcopus aut sacer
dos muneribus p̄cibus ac fauoribus per
sonarum acceptionibus p̄moneatur. **vi.**
Ubi est q̄ episcopi extra diocēsis
non moꝝentur. **vii.** **Q** non plures
q̄ sufficiant ordiuentur. **viii.** **Q** epis
copi r̄ sacerdotes / spectaculis r̄ ludis nou
interfint / nec delectentur. **ix.** **Q** sa
cerdotes nihil fenoz̄is. aut rustici ministes